

רשומות

הצעות חוק

13 במאי 2002

3109

ב' בסיון תשס"ב

עמוד

462	הגנת הצרכן (סימון טובין המסוכנים לשימוש ילדים), התשס"ב – 2002
463	תרכובת מזון לתינוקות, התשס"ב 2002
467	חובת מידע בדבר השפעת חקיקה על זכויות הילד, התשס"ב - 2002
469	שכר מינימום (תיקון – הגברת האכיפה), התשס"ב – 2002
476	הביטוח הלאומי (פטור מתשלום דמי ביטוח לתלמיד), התשס"ב – 2002
478	הקטנת פערי השכר במשק, התשס"ב – 2002
480	סדר הדין הפלילי (תיקון – סגירת תיקים בעבירות מין או אלימות כלפי בן זוג) התשס"ב – 2002
482	הודעה

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הועדה לקידום מעמד הילד של הכנסת:

הצעת חוק הגנת הצרכן (תיקון מס' ...)(סימון טובין מסוכנים לשימוש ילדים),

התשס"ב-2002*

1. **תיקון**
סעיף 17
בחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981,¹ בסעיף 17(ב)(2), אחרי "היותם מסוכנים לשימוש" יבוא "דרך כלל או לשימוש של ילדים בקבוצות גיל שונות כפי שיקבע".

דברי - הסבר

מטרתה של הצעת חוק זו היא להביא להטלת חובת סימון בדבר היותם של טובין מסוכנים לשימושם של ילדים בקבוצות גיל שונות.

סעיף 17 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981, מסמיק את שר התעשייה והמסחר (להלן - השר) לקבוע בצו פרטים שיש לסמן על גבי טובין המיועדים לצרכן, ובכלל זה את היותם מסוכנים לשימוש.

מוצע שלא להסתפק בסמכותו הכללית של השר מכוח סעיף 17 האמור ולהסמיכו במפורש לחייב סימון טובין כמסוכנים לשימושם של ילדים, תוך הדגשה כי נדרשת התייחסות לקבוצות גיל שונות.

חברי הכנסת תמר גוז'נסקי, מוחמד ברכה, עסאם מח'ול

* הצעת חוק מס' פ/2663; הועברה לועדה ביום כ' בחמו התשס"א (11 ביולי 2001).
¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 248; ס"ח התש"ס, עמ' 201.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם הועדה לקידום מעמד הילד:

הצעת חוק תרכובות מזון לתינוקות, התשס"ב-2002*

1. מטרה
מטרת חוק זה לקדם הנקה תוך שמירה על זכות האם לבחור את אופן הזנת תינוקה.

2. הגדרות
בחוק זה -
"בעל ענין" - אדם, או מי מטעמו, שיש לו ענין בשיווק או בקידום מכירה של תרכובת מזון לתינוקות או של מוצר;
"מוסד" - מוסד בריאות ומעון יום;
"מוסד בריאות" - בית חולים או מרפאה, לרבות מרפאה פרטית של רופא או דיאטנית ותחנה לבריאות המשפחה (טיפת חלב), ולמעט בית מרקחת, בין הנמצא בתוך מוסד כאמור ובין הנמצא מחוץ לו;
"מוצר" - כל אחד מאלה:

(1) בקבוק האכלה;

(2) מוצץ;

(3) פטמת האכלה;

(4) כל מוצר אחר שקבע השר, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת;

"מעון יום" - כהגדרתו בחוק פעוטות בסיכון (הזכות למעון יום), התש"ס-2000¹;

"פרסום", "פרסם" -

(1) לענין סעיף 3 - פעולה לקידום מכירה הנעשית בכתב, בעל פה, באמצעי תקשורת כתוב או אלקטרוני שאינו מיועד לכלל הציבור;

* הצעת חוק מס' 1883/פ' הועברה לוועדה ביום כ' בתמוז התשס"א (11 ביולי 2001).
¹ ס"ה התש"ס, עמ' 248.

(2) לענין סעיף 4(ב) – כהגדרתו בסעיף 34 לחוק העונשין, התשל"ז-1977² (להלן – חוק העונשין);
"תרכובת מזון לתינוקות" – מוצר מזון הנועד לשמש כמקור תזונה במקום חלב אם באופן מלא או חלקי (infant formula);
"השר" – שר הבריאות.

איסור קידום מוצר 3. (א) בעל ענין לא ימכור במוסד תרכובת מזון לתינוקות או מוצר, ולא יפרסם במוסד כאמור, בכל דרך שהיא, בין באמצעות מתן הנחה או זוגמית, בין באמצעות הדרכה בתחום תזונת תינוקות, בין באמצעות עובד מוסד ובין באמצעות מתן טובת הנאה למוסד או לעובד בריאות במוסד.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על כל אלה:

- (1) מתן תרכובת מזון לתינוקות או מוצר למוסד, לרבות מתן הנחה ברכישתם;
- (2) תרומת ציוד או מכשור למוסד, ובלבד שאינו מסומן בשם המסחרי של תרכובת מזון לתינוקות;
- (3) מימון חלקי או מלא של מחקרים המבוצעים על ידי מוסד או שמוסד נוטל בהם חלק;
- (4) פרסום הנועד לאנשי מקצוע בתחום הבריאות;
- (5) פעולות הדרכה לאנשי מקצוע בתחום הבריאות.

סימון והבהרה 4. (א) לא ישווק אדם תרכובת מזון לתינוקות אלא אם כן מסומנת כל יחידת אריזה של תרכובת כאמור בהבהרה בדבר יתרונו של חלב אם, בעברית ובערבית, בנוסח ולפי פרטים שקבע השר בתקנות.

(ב) לא יפרסם אדם תרכובת מזון לתינוקות אלא אם כן כוללת הפרסומת הבהרה בדבר יתרונו של חלב אם, כפי שקבע השר בתקנות; בסעיף קטן זה, "פרסום" – לרבות באמצעי תקשורת המיועד לכלל הציבור.

² ס"ה התשל"ז, עמ' 226.

5. מזון הנועד לשמש כמקור תזונה לתינוקות עד גיל 6 חודשים (infant formula) יכונה בשם תרכובת מזון לתינוקות ולא יתואר כתחליף חלב אם או כתחליף חלב.
- הגדרת תרכובת מזון לתינוקות
6. שר הבריאות -
- (1) ינהל מערכת הסברה לקידום ההנקה בישראל;
- (2) ינהל מעקב אחר שיעורי ההנקה;
- (3) ימנה ועדה מייעצת לקידום ולתמיכה בהנקה בישראל.
- קידום הנקה
7. העושה אחד מאלה, דינו - קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; נעברה העבירה בידי תאגיד, דינו - כפל הקנס האמור:
- (1) מוכר ומפרסם תרכובת מזון לתינוקות, בניגוד להוראות סעיף 3;
- (2) משווק תרכובת מזון לתינוקות מבלי לסמנה, בניגוד להוראות סעיף 4(א);
- (3) מפרסם תרכובת מזון לתינוקות ללא הבהרה, בניגוד להוראות סעיף 4(ב);
- (4) אינו מכנה מזון בשם תרכובת מזון לתינוקות, בניגוד להוראות סעיף 5, או מתארו כתחליף חלב אם או כתחליף חלב, בניגוד לאותן הוראות.
- עונשין
8. השר ממונה על חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות נוסח ההבהרה הקבועה בסעיף 4 ושינויו, אופן סימון ההבהרה, גודלה, מיקומה ועיצובה.
- ביצוע ותקנות
9. תחילתו של סעיף 4 ביום...
- תחילה

דברי הסבר

מחקרים רפואיים העלו כי חלב אם הוא המזון הטוב ביותר לתינוקות. מחקרים אלה מוכרים ברחבי העולם, ועל בסיסם פועלים ארגון הבריאות העולמי וארגון יוניצף לקידום ההנקה.

* מועד התחילה ייקבע בעת דיוני הועדה לקראת הקריאה השניה והשלישית.

מטרתה של הצעת חוק זו לעודד הנקה מחד גיסא, ולשמור על זכות האם לבחור את אופן הזנת תינוקה מאידך גיסא.

בהתאם להצעת החוק, לא יותרו מכירה או פרסום של תרכובות מזון לתינוקות, מוצצים או פטמות האכלה (להלן – המוצצים) במוסדות בריאות ובמעונות יום (להלן – המוסדות). האיסור כולל גם מתן הנחות ברכישת המוצצים, חלוקת דוגמיות שלהם, או הדרכה בתחום הזנת התינוקות – והכל בתוך המוסדות.

מוצע כי האיסור האמור לא יחול על פרסום באמצעי תקשורת המיועדים לאנשי מקצועות הבריאות או לכלל הציבור (כמו עיתון יומי או טלוויזיה). כן מוצע כי האיסור לא יחול במישור היחסים הישירים שבין המוסדות לבין בעלי העניין בפרסום או במכירה של המוצצים. באופן זה יותרו הדרכות של אנשי מקצועות הבריאות, מתן הנחות למוסדות ברכישת המוצצים, חלוקת המוצצים למוסדות, ותרומת ציוד למוסד על ידי בעלי עניין.

בנוסף לאיסור קידום המוצצים במוסדות, מוצע לחייב סימון תרכובות מזון לתינוקות בהבהרה בדבר יתרונו על חלב אם. כן מוצע לקבוע כי מזון הנועד לשמש כמקור תזונה לתינוקות יכונה "תרכובת מזון לתינוקות" ולא יתואר כתחליף חלב אם או כתחליף חלב.

יצוין כי הוראה בדבר איסור השימוש במילים תחליף או חלב אם, וכן בדבר חובת הסימון וההבהרה קיימת כבר היום בתקנות בריאות הציבור (מזון) (סימון תחליף לחלב-אם), התש"ן-1990.

הצעת החוק אף קובעת כי דינו של המפר את ההוראות המוצעות יהיה קנס פלילי. בהמשך לכך, מוצע כי תדחה תחילתה של ההוראה בדבר סימון והבהרה, הטעונה התקנת תקנות.

הצעת החוק אף מסמיכה את שר הבריאות בשלושה עניינים: ראשית, לנהל מערכת הסברה לקידום ההנקה; שנית, לנהל מעקב אחר שיעורי ההנקה בישראל; ושלישית, למנות ועדה מייעצת לקידום ותמיכה בהנקה בישראל.

חברי הכנסת תמר גוז'נסקי, מוחמד ברכה, נעמי חזן, סופה לנדבר, עיסאם מח'ול

1. מטרה
 חוק זה מטרתו לחייב את הממשלה לבחון את טובת הילדים ואת השמירה על זכויותיהם בעת קביעת מדיניות באמצעות חקיקה.
2. הגדרות
 בחוק זה -
 "ילד" - אדם שטרם מלאו לו 18 שנים;
 "האמנה" - אמנת האומות המאוחדות בדבר זכויות הילד, אשר אושרה על ידי עצרת האומות המאוחדות ביום כ"ב בחשוון התש"ן (20 בנובמבר 1989) (1).
3. חובת
 להצעת חוק מטעם הממשלה, המוגשת לכנסת, שעל פניה כרוכה בביצועה השפעה על ילדים, יצורף תסקיר אודות ההשפעות על ילדים והיקפן על פי עקרונות האמנה, כמפורט בסעיף 4.
4. חובת התסקיר
 התסקיר כאמור בסעיף 3 יכלול מרכיבים אלה:
 (1) השפעה ישירה ועקיפה על טובת הילד וזכויות ילדים והיקפה, לרבות על תנאי חייהם והשירותים הניתנים להם;
 (2) אמצעים שניתן לנקוט על מנת לצמצם את ההשפעות השליליות של ביצוע הצעת החוק על ילדים;
 (3) קשיים שנתגלו באיסוף המידע לצורך פירוט האמור בפסקאות (1) ו-(2).
5. ביצוע ותקנות
 שר המשפטים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.
6. תחילה
 תחילתו של חוק זה בתום 6 חודשים מיום פרסומו.

דברי-הסבר

לעיתים קרובות, השפעתן של הצעות חוק, הן פרטיות והן ממשלתיות, על ילדים וזכויותיהם אינה נלקחת בחשבון בעת קביעת מדיניות וגיבוש חקיקה. בשל כך, מוצע לחייב את הממשלה, בבואה להגיש הצעת חוק לכנסת מטעמה, להכין תסקיר אודות אופי השלכות הצעת החוק על ילדים, בהתאם לעקרונות אמנת האומות המאוחדות בדבר זכויות הילד (אשר אושררה בישראל ונכנסה לתוקפה עוד בשנת 1991). ראוי לציין כי חובה דומה כבר עוגנה בחקיקה בפרלמנט הפלמי בבלגיה עוד בשנת 1977.

הטלת חובה כזו על הממשלה תביא לכך שהגורמים הממשלתיים יקחו בחשבון את השלכות הצעת החוק על ילדים ויתנו דעתם לחלופות אפשריות אשר יפגעו פחות באוכלוסייה זו. יחד עם זאת, לא מוצע כי חובה זו תחול לגבי כל הצעות החוק הממשלתיות, כי אם רק לגבי אלה שיש בהן, על פניהן, השפעה על ילדים.

במקביל לקידום הצעת חוק זו, יש בכוונת המציעים לפעול לשינוי תקנון הכנסת על מנת להטיל חובה דומה לגבי הצעות חוק פרטיות, ועל כן מוצע כי תחילתו של החוק תדחה בשישה חודשים מעת פרסומו ברשומות.

הצעת חוק זהה שמספרה פ/1075 הובאה לקריאה שלישית ביום כ"ז בסיון התשס"א (18 ביוני 2001), אולם לא זכתה לרוב.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ג' באב התשס"א - 23.7.2001
1) כתבי אמנה מס' 1038, כרך 31, עמ' 221.

הצעת חוק של חברי הכנסת: תמר גוז'נסקי זבולון אורלב
מוחמד ברכה אילן גילאון
יעל דיין נעמי חזן
מקסיס לוי עסאם מח'ול
יהודית נאות אופיר פינס-פז
נחמה רוזן

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי כנסת מטעם ועדת העבודה, הרווחה והבריאות:

הצעת חוק שכר מינימום (תיקון - הגברת האכיפה), התשס"ב - 2002 *

הוספת סעיף 6א
1. בחוק שכר מינימום, התשמ"ז - 1987¹ (להלן - החוק העיקרי) אחרי סעיף 6 יבוא:

- "הסברה 6א. (א) מעביד יציג במקום בולט לעין שבמקום העבודה כרזה ובה יפורטו זכויות העובד לפי חוק זה, לרבות גובה שכר המינימום וכן כתובת ומספר טלפון של האגף לאכיפת חוקי עבודה במשרד העבודה והרווחה.
- (ב) השר רשאי לקבוע בתקנות, לאחר התייעצות עם ארגון עובדים שעם חבריו נמנים רוב העובדים המאורגנים במדינה ועם ארגוני מעבידים שהם, לדעת השר, יציגים ונוגעים בדבר, ובאישור ועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת:
1. את נוסח הכרזה;
  2. את השפות שבהן תפורסם הכרזה;
  3. סוגי מעבידים שיחויבו בנקיטת דרכים חלופיות לפרסום הכרזה, או שיחויבו לפרסמה בדרך אחרת בנוסף לפרסום כאמור בסעיף קטן (א);
  4. סוגי מעבידים אשר יהיו פטורים מחובת פרסום הכרזה.
- (ג) מעביד שאינו מקיים את חובתו לפי סעיפים קטנים (א), (ב)1 עד (ב)3, ואיננו פטור לפי סעיף קטן (ב)4, דינו - הקנס האמור בסעיף 61 (א)1 לחוק העונשין התשל"ז - 1977² (להלן - חוק העונשין), וקנס נוסף כאמור בסעיף 61 (ג) לחוק העונשין, לכל שבוע שבו נמשכה העבירה; עבירה לפי סעיף זה היא מסוג העבירות של אחריות קפידה."

* הצעת חוק פ/2843; העברה לוועדה ביים כ"ח בחשון התשס"ב (14 בנובמבר 2001)

¹ ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

הוספת
סעיף 17

2. בחוק העיקרי אחרי סעיף 17 יבוא:
"נטל"

ההוכחה 27

בדיון באישום או בתובענה לפי חוק זה נגד מעביד, חזקה היא כי בכל אחד מאלה לא שילם המעביד שכר מינימום, אלא אם הוכח אחרת:
1 הנאשם או הנתבע לא הציג רישום נוכחות המתייחס לעובד, אם הוא מחויב ברישום הנוכחות של אותו עובד לפי חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א - 1951³, משנדרש לכך ע"י העובד, מפקח עבודה, או בית משפט;
2 הנאשם או הנתבע לא נתן לעובד פירוט שכר כאמור בסעיף 24 לחוק הגנת השכר, התשי"ח - 1958⁴ (להלן: פירוט שכר), או לא הציג פנקס שכר כאמור בסעיף 24 לאותו חוק משנדרש לעשות כן על ידי מפקח עבודה או בית משפט;
3 פירוט השכר שמתייחס לעובד אינו מגדיר יום עבודה רגיל הנהוג במקום העבודה, כמשמעותו בסעיף 3 לחוק;

החלפת
סעיף 14

3. בחוק העיקרי, במקום סעיף 14 יבוא:
"עונשין 14. (א) מעביד שלא שילם לעובדו שכר מינימום, דינו - מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61 (א) לחוק העונשין.

(1) (ב) הועסק עובד בידי קבלן כח אדם, ולא שולם לו שכר מינימום, דינו של המעסיק בפועל - מאסר ששה חודשים או מחצית הקנס האמור בסעיף קטן (א), ובלבד שהתקיים אחד מאלה:
(א) העובד מסר למעסיק בפועל הודעה בכתב לפיה מסר דרישה לקבלן כח האדם לתשלום שכר מינימום; חלפו 21 ימים מיום מסירת ההודעה למעסיק בפועל; שכר המינימום לא שולם על ידי קבלן כח האדם עד תום תקופה זו; הודעת העובד תכלול העתק הדרישה שמסר; בפסקה זו - "הודעה" - לרבות תובענה בגין הפרת חוק זה נגד קבלן כח האדם ונגד המעסיק בפועל; מפקח עבודה מסר למעסיק בפועל הודעה בכתב כי יש לו

³ ס"ח התשי"א, עכ"ל 204.
⁴ ס"ח התשי"ח, עכ"ל 86.

מידע לפיו עובד של קבלן כח
אדם המועסק אצלו לא קיבל
שכר מינימום ושכר המינימום
לא שולם על ידי קבלן כח האדם
עד תום 21 ימים ממועד מסירת
ההודעה.

(2) אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע
מאחריות קבלן כח האדם לפי סעיף קטן
(א).

(ג) לענין חוק זה - "קבלן כח אדם" ו-"מעסיק
בפועל" - כהגדרתם בסעיף 1 לחוק העסקת
עובדים על ידי קבלני כח אדם, התשנ"ו - 1996⁵

החלפת
סעיף 14א
4. בחוק העיקרי, במקום סעיף 14א יבוא:
"אחריות 14א. (א) זכות עובד של קבלן כח אדם לתשלום שכר
מינימום כאמור בסעיף 2, תחול גם כלפי
המעסיק בפועל אם התקיים אחד מאלה:
העובד מסר למעסיק בפועל הודעה
בכתב לפיה מסר דרישה לקבלן כח
האדם לתשלום שכר מינימום, חלפו 21
ימים מיום מסירת ההודעה למעסיק
בפועל ושכר המינימום לא שולם על ידי
קבלן כח האדם עד תום תקופה זו;
הודעת העובד תכלול העתק הדרישה
שמסר;
מפקח עבודה מסר למעסיק בפועל
הודעה בכתב כי יש לו מידע לפיו עובד
של קבלן כח אדם המועסק אצלו לא
קיבל שכר מינימום, ושכר המינימום לא
שולם על ידי קבלן כח האדם עד תום
21 ימים ממועד מסירת ההודעה.
העובד הגיש תובענה בגין הפרת חוק זה
נגד קבלן כח האדם ונגד המעסיק
בפועל, גם אם לא נמסרה קודם לכן
הודעה בהתאם לפסקאות (1) ו-(2)
לעיל, ושכר המינימום לא שולם על ידי
קבלן כח האדם בתוך 21 ימים מעת
מסירת התובענה למעסיק בפועל;
לענין אחריות המעסיק בפועל, יהיה "היום
הקובע" כמשמעותו בחוק הגנת השכר, התשי"ח
- 1958, היום התשיעי שלאחר תום התקופה
האמורה בסעיף קטן (א)2);"

הוספת סעיף 5. אחרי סעיף 15 לחוק העיקרי יבוא:
"15 א' "חובת 15 א' (א) בסעיף זה - "רשות ציבורית" - כמשמעותה

⁵ ס"ח התשנ"ו, עמ' 201.

רשות ציבורית

(ב)

בתוספת לחיק עבודת הנוער, התשי"ג-1953*.
רשות ציבורית חייבת לכלול בחוזה שבינה לבין
קבלן המבצע עבודה או הנותן שירותים לפי
הזמנתה (להלן-קבלן מבצע), סעיף המפרט את
הוראות חוק זה והקובע כי הפרת הוראות
החוק האמורות מהווה גם הפרת החוזה בין
הצדדים, וזאת כדי למנוע העבדת עובד בניגוד
להוראות חוק זה על ידי הקבלן המבצע".

תיקון חוק
עסקאות בגופים
ציבוריים .6

בחוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות
ותשלום חובות מס), התשל"ו - 1976,

1) בשם החוק לאחר המילים "חובות מס" יבוא "ושכר
מינימום";

2) אחרי סעיף 2א יבוא:

"תשלום 22 (א) לא יתקשר גוף ציבורי עם תושב ישראל
בעסקה למכירת נכס או למתן שירות
לגוף הציבורי אלא אם כן נוכח מי
שמייצג את הגוף הציבורי באותה
עסקה, על פי תצהיר בכתב מאת אותו
תושב, ואם קבע שר האוצר בהתיעצות
עם שר העבודה והרווחה מסמך אחר
לפי הוראות סעיף קטן (ד) - על פי מסמך
כאמור, כי התקיימו שני אלה:

1) התושב ובעל זיקה אליו לא
הורשעו בפסק דין חלוט בעבירה
לפי חוק שכר מינימום בשנה
שקדמה למועד ההתקשרות;

2) אם הורשעו התושב או בעל זיקה
אליו בפסק דין חלוט בשתי
עבירות או יותר לפי חוק שכר
מינימום - ההרשעה האחרונה,
לא היתה בשלוש השנים שקדמו
למועד ההתקשרות.

(ב) על אף הוראות סעיף קטן (א), רשאי גוף
ציבורי להתקשר עם תושב ישראל
בעסקה כאמור באותו סעיף קטן, אף
אם מתקיים האמור בפסקאות (1) או (2)
של סעיף קטן (א), אם העבירה נעברה
לפני יום התחילה.

⁶ ס"ח התשי"ג, עמ' 115.
⁷ ס"ח התשל"ו, עמ' 280.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על עסקה שמחירה אינו עולה על 35,000 שקלים חדשים; הסכום האמור יעודכן ב- 1 בינואר בכל שנה, בהתאם לשיעור העליה במדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה; שר האוצר רשאי, בצו, לשנות את הסכום האמור בסעיף קטן זה.

(ד) שר האוצר רשאי, בהתיעצות עם שר העבודה והרווחה, לקבוע בתקנות את נוסח התצהור כאמור בסעיף קטן (א), וכן מסמך אחר שיימסר לגוף הציבורי לפי הוראות אותו סעיף קטן, על ידי מי שיקבע השר ובדרך שיקבע.

(ה) בסעיף זה -
 "בעל זיקה" - מי שגשלת על ידי תושב ישראל, ואם התושב הוא חבר בני אדם - גם בעל השליטה בו או חבר בני אדם אחר שבשליטת בעל השליטה בו;
 "גוף ציבורי" - כאמור בפסקאות (1) ו-(2) להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 1;
 "תצהיר בכתב" - כמשמעותו בסימן א' לפרק ב' לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971;
 "חוק שכר מינימום" - חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;
 "שליטה" - כמשמעותה בחוק ניירות ערך, התשל"ח-1968.

(4) בסעיף 3(א), במקום "סעיף 2" יבוא "סעיפים 2 או 2ב".

7. תיקון חוק בית דין לעבודה
 בחוק בית הדין לעבודה, התשל"ט-1969⁸, בסעיף 31 אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
 " (א) על אף האמור בסעיף קטן (א), ידון בית דין אזורי בתביעה לפי חוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, בדרך של דיון מהיר."

8. תחילה (א) תחילתו של חוק זה 30 ימים מיום פרסומו ולהלן - יום התחילה.
 (ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לענין מעסיק בפועל יהיה יום התחילה לגבי הסכם שנכרת לפני יום התחילה - בתום שנה מיום התחילה או מועד תום תוקפו של ההסכם, המוקדם מביניהם.

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 18, עמ' 421.

⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

¹⁰ ס"ח התשכ"ט, עמ' 70.

דבר הסבר

מטרתו של שכר מינימום הינו הסדרת חובת תשלום שכר מינימום ושיעורו בחוק. בפועל קיימים קשיים באכיפתו של החוק. מוצע לפיכך, לתקן את החוק במספר מישורים, במטרה להגביר את האכיפה.

לסעיף 1

מוצע לחייב מעביד להציג במקום העבודה כרזה ובה פירוט זכויות העובד לפי החוק.

מוצע להסמיך את שר העבודה והרווחה לקבוע את נוסח הכרזה, השפות בהן יפורסם וסוגי מעבידים שיהיו חייבים בנקיטת דרכים חלופיות או נוספות לפרסום הכרזה כגון: קבלני כח אדם, מעסיקים של עובדים במשק בית, עובדי סיעוד. הפרת הוראות סעיף זה הינה עבירה פלילית.

לסעיף 2

- מוצע לקבוע כי בהליכים אזרחיים ובהליכים פליליים לפי חוק זה, תקבע חזקה כי הנתבע או הנאשם, לפי הענין, לא שילם שכר מינימום, אלא אם הוכח אחרת, בכל אחד מאלה:
1. הנתבע או הנאשם (להלן - המעביד) לא הציג רישום נוכחות המתייחס לעובד אם נדרש לכך על ידי העובד, מפקח העבודה או בית המשפט.
  2. המעביד לא נתן לעובד פירוט השכר או פנקס שכר כאמור בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, אם נדרש לכך על ידי מפקח עבודה או בית המשפט.
  3. פירוט השכר המתייחס לעובד אינו מגדיר יום עבודה רגיל.

לסעיף 3

מוצע להחליף את סעיף העונשין ולקבוע כי מעביד שלא שילם לעובדו שכר מינימום, דינו מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

בנוסף, מוצע לקבוע מאסר של חצי שנה או מחצית הקנס האמור לעיל, לענין מעסיק בפועל ובלבד שהעובד מסר למעסיק בפועל הודעה בכתב, בדבר דרישה לקבלן כח האדם לתשלום שכר מינימום וחלפו 21 ימים ממועד מסירת ההודעה או מפקח עבודה מסר למעסיק בפועל הודעה בכתב כי לא שולם לעובד שכר מינימום על ידי קבלן כח האדם.

לסעיף 4

מוצע להחליף את סעיף 14 א' לחוק שעיניינו אחריות המעביד בפועל, ולקבוע זכות לעובד של קבלן כח אדם לתשלום שכר מינימום גם לגבי המעסיק בפועל, אם נמסרה הודעה על ידי העובד או מפקח העבודה למעסיק בפועל, לתשלום שכר מינימום או הוגשה תביעה על ידי העובד בגין אי תשלום שכר מינימום.

לסעיף 5

מוצע לחייב רשות ציבורית לכלול בחוזה שבינה לבין קבלן מבצע או נותן שירותים, סעיף המפרט הוראות חוק זה וסעיף הקובע כי הפרת הוראות החוק מהווה הפרת החוזה בין הצדדים. הוראה זו תחול לענין התקשורת שסכומה עולה על 35.000 ₪.

לסעיף 6

מוצע לתקן את חוק עסקאות בגופים ציבוריים, ולקבוע איסור התקשרות של גוף ציבורי בעסקה למכירת נכס או למתן שירות, לגוף ציבורי אלא אם נכח הגוף הציבורי על פי תהציר בכתב, כי המתקשר עמו לא הורשע בפסק דין חלוט בעבירה לפי חוק שכר מינימום בשנה שקדמה למועד ההתקשרות, ואם הורשע בפסק דין חלוט בשתי עבירות או יותר לפי שכר מינימום- ההרשעה האחרונה לא היתה בשלוש השנים שקדמו למועד ההתקשרות. הוראה זו תחול לענין ההתקשרות שסכומה עולה על 35.000 ₪.

לסעיף 7

מוצע לתקן את חוק בית הדין לעבודה ולקבוע כי תביעה לפי חוק שכר מינימום ידון בדרך של דיון מהיר.

לסעיף 8

מוצע לקבוע כי מועד תחילתו של חוק זה שלוש ימים מיום פרסומו. כן מוצע לקבוע כי לענין מעסיק בפועל תחילתו של החוק יהיה לענין הסכם שנכרת לפני יום התחילה, בתום שנה מיום התחילה או מועד תום תוקפו של ההסכם- המוקדם מביניהם.

היוזמים: חברי הכנסת דוד טל, תמר גוז'נסקי וצבי הנדל

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי כנסת מטעם ועדת העבודה, הרווחה והבריאות:

הצעת חוק הביטוח הלאומי (פטור מתשלום דמי ביטוח לתלמיד), התשס"ב - 2002

1. תיקון סעיף 351 בחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה - 1995¹, בסעיף 351 (יא) בסופו יבוא:
"4) תלמיד בית ספר על יסודי או מצוי בהכשרה מקצועית (להלן: תלמיד) בעד תקופה שמגיל 18 ועד גיל 21, ובלבד שטרם מלאו לו 21 שנים ביום בו החל שירות סדיר לפי חוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשי"ט - 1959;
השר רשאי לקבוע פטורים בתקופות האמורות גם לגבי תלמיד שלא התגייס מטעמים שייקבעו, לרבות מטעמי בריאות.
2. תיקון חוק ביטוח בריאות ממלכתי, התשנ"ד - 1994² בסעיף 14(ז) במקום "ובעד עקרת בית" יבוא "ובעד עקרת בית ובעד מי שפטור מדמי ביטוח לאומי לפי הוראות סעיף 351(יא) 4) לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה - 1995".
3. תחילה ותחלה תחילתו של חוק זה ביום _____ ** (להלן - יום התחילה) והוא יהול על דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות החלים בעד יום התחילה ולאחריי.

דברי הסבר

לסעיף 1

חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה - 1995 קובע הוראות בדבר תשלום דמי ביטוח למבוטח שמלאו לו 18 שנים.

חובה זו חלה גם לגבי מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי והינו תלמיד בית ספר על יסודי או מצוי בהכשרה מקצועית.

מוצע לקבוע כי תלמיד הלומד בבית ספר על יסודי או אדם המצוי בהכשרה מקצועית, אשר אינו עובד ואינו עובד עצמאי שהכנסתו אינה עולה החכנסה המזערית, יהיה פטור מדמי ביטוח לתקופה שמגיל 18 ועד גיל 21 ובלבד שהתגייס לשירות סדיר בצה"ל לפני שמלאו לו 21 שנים.

¹ כ"ח התשנ"ה צמ" 267

² ס"ח התשנ"ה צמ" 52

* הצעת חוק כס' פ' / 2767. הועברה לוועדה ביום כ' בכסלו התשס"ב (5 בדצמבר 2001).

** המועד ייקבע בעת הכנת בחוק לקריאה שניה ולקריאה שלישית.

כן מוצע להסמיך את שר העבודה והרווחה לקבוע פטורים לתלמיד כאמור אשר יחולו גם לגבי אוכלוסיות שאינן מתגייסות לצבא מטעמים שייקבעו לרבות מטעמי בריאות.

לסעיף 2

מוצע לקבוע בדומה פטור מתשלום דמי ביטוח בריאות לתלמיד או למי שמצוי בהכשרה מקצועית, המתגייס עד גיל 21.

להערכת אוצר המדינה עלות הצעת החוק הינה כ-7.5 מליון ₪ לשנה והיא תמומן מסעיף הרזרבה שבונקציב המדינה.

חברי הכנסת: צבי הנדל, אליעזר כהן, מיכאל נודלמן

מתפרסמת בזאת הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת העבודה, הרווחה והבריאות:

הצעת חוק להקטנת פערי השכר במשק, התשס"ב-2002

1. מטרה
חוק זה נועד לקדם את השוויון ולהקטין את פערי השכר במשק.
2. הגדרות
בחוק זה –
"השר" – שר העבודה והרווחה;
"מקום העבודה" – עסק או חברה, לרבות חברת בת וכל חברה קשורה אחרת; ולגבי עובד אשר נשלח למקום עבודה ע"י קבלן כוח אדם – מקום העבודה בו מוצב העובד בפועל;
"קבלן כוח אדם" – קבלן כוח אדם כמשמעו בחוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996;¹
"שכר" – לרבות כל הטבה, תמורה וגמול נוספים;
"שכר מינימום" – השכר הנמוך ביותר במקום העבודה ולא פחות משכר המינימום כהגדרתו בחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987;²
3. הגבלת שכר
השכר המירבי של כל עובד במקום עבודה, לא יעלה על הסכום השווה לחמש עשרה פעמים שכר המינימום הקיים באותו מקום עבודה, אלא אם כן ניתן היתר בצו, על ידי השר.
4. מסירת מידע
מעביד ימסור לעובדו, לפי דרישת העובד או ארגון העובדים היציג באותו מקום עבודה, מידע בדבר גובה השכר הנמוך או הגבוה במקום העבודה, לענין חוק זה.
5. המדינה כמעביד
הוראות חוק זה יחולו על המדינה כמעביד.
6. סמכות שיפוט
לבית הדין לעבודה סמכות ייחודית לדון בתובענות לפי חוק זה.

¹ הצח"פ 1443/פ; הועברה לוועדה ביום י"ז בטבת התשס"ב (1 בינואר 2002).
² ס"ה התשנ"ו, עמ' 201.
³ ס"ה התשמ"ז, עמ' 68.

7. **ביצוע ותקנות**
שר העבודה והרווחה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות לביצועו, כאישור ועדת העבודה והרווחה והבריאות של הכנסת ובהתייעצות עם ארגון העובדים המייצג את המספר הגדול ביותר של עובדים במדינה ועם ארגונים ארציים יציגים של מעבידים, שלדעת השר הם נוגעים בדבר.

8. **תחילה ותחולה**
תחילתו של חוק זה ביום _____, והוא יחול על עובדים שהחלו לעבוד במקום העבודה מיום התחילה ואילך ועל הסכמי עבודה שנכרתו ממועד התחילה ואילך, המוקדם מביניהם.

דברי - הסבר

במשק הישראלי קיימים פערי שכר גדולים ביותר המגיעים לעיתים לכדי עשרות אחוזים. הפערים בשכר קיימים הן במגזר הפרטי והן במגזר הציבורי.

פערי שכר כה גדולים מעמיקים את הבדלי המעמדות ואת הפערים החברתיים בין שכבות האוכלוסייה השונות.

מטרת הצעת חוק זו הינה לצמצם פערי שכר אלה.

מוצע לפיכך לקבוע בחוק, כי פער השכר המקסימלי שיותר בין השכר הגבוה ביותר לבין השכר הנמוך ביותר, באותו מקום עבודה - לא יעלה על חמש עשרה פעמים. הוראה זו תחול הן במגזר הציבורי והן במגזר הפרטי.

היוזמים: חברי הכנסת עמיר פרץ, דוד טל, חיים כץ, מקסים לוי

^{**} המנדט יקבע בעת הכנת הצעת החוק לקריאה שניה ולקריאה שלישית.

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון - סגירת תיקים בעבירות מין או אלימות כלפי בן זוג), התשס"ב-2001

1. הוספת סעיף 59א
 בחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982¹ (להלן - החוק העיקרי), אחרי סעיף 59 יבוא:

59א. (א) על אף האמור בסעיף 59, לענין עבירת מין או אלימות כלפי בן זוג, שאינה עבירת פשע, החלטה שלא לחקור, לבקשת בן הזוג המתלונן תהיה באישור קצין משטרה המכהן כראש אגף חקירות מרחבי או כראש אגף חקירות של תחנה אזרית.

(ב) בסעיף זה -
 "בן זוג" - מי שמקיים או שקיים מערכת יחסים זוגית;
 "עבירת מין או אלימות" - עבירה מהעבירות לפי סעיפים 192, 203, 203א, 203ב, 305, 307, 327, 329, 330, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 345, 346, 347, 348, 368ב, 368ג, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 379, 380, 381(א), 382 (ב), 382(א), 402, 404, 427, 428 לחוק העונשין התש"ז-1977².

2. הוספת סעיף 62א
 אחרי סעיף 62 לחוק העיקרי יבוא:

62א. הוחלט לא לחקור עבירת מין או אלימות כלפי בן זוג, כהגדרתם בסעיף 59א(ב), בהתאם להוראות סעיף 59 א(א), או לא להעמיד אדם לדין בעבירה כאמור, בהתאם להוראות סעיף 62(א), יחולו הוראות אלה:

(1) הטיפול בתיק יושהה למשך שנה;

¹ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.
² ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(2) המשטרה תעביר את פרטיו של בן הזוג המתלונן למרכז לטיפול ולמניעת אלימות במשפחה שברשות המקומית; לא היה ברשות המקומית מרכז כאמור, תעביר המשטרה את הפרטים למחלקה לשירותים חברתיים שברשות המקומית;

(3) בתום השנה, לא ייסגר התיק אלא אם כן שוכנע קצין משטרה המכהן כראש אגף חקירות מרחבי או כראש אגף חקירות של תחנה אזורית, על סמך דיווח שקיבל מהמרכז למניעת אלימות או מהמחלקה לשירותים חברתיים, כי בן הזוג המתלונן אינו נתון בסכנה.

דברי - הסבר

תופעת רצח נשים ובנות זוג עלתה והגיעה למצב של מכת מדינה. ריבוי המקרים של רצח נשים במשפחה אשר קדמה להם תלונה של הקורבן במשטרה, מורה כי יש צורך בחקיקה אשר תספק הגנה לקורבנות אלו.

יש למנוע את התופעה הנורמת למתלוננות לבקש את סגירת התיקים נגד בני זוגן בשל החשש מפניהם ולא משום שהאלימות פסקה.

הצעת חוק זו קובעת כי תיק חקירה, אשר נפתח על רקע תלונה בעבירת אלימות או בעבירת מין במשפחה, לא ייסגר עם ביטול התלונה, אלא רק לאחר בדיקה מעמיקה של המשטרה ושל רשויות הרווחה כי אמנם האלימות פסקה.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ד' בניסן התשס"א-28.3.2001

הצעת חוק של חברי הכנסת: אופיר פינס-פז

אפי אושעיה

חוסניה ג'בארה

יעל דיין

נעמי חזן

יוסי כץ

הודעה

בחוברת זו מתפרסמות הצעות חוק פרטיות שלא עברו עריכה כלשהי, עקב מחסור בכוח אדם, ולכן ייתכנו שיבושים.

ראש תחום נוסח החוק והרשומות